

**УЖГОРОДСЬКЕ ВИЩЕ КОМЕРЦІЙНЕ УЧИЛИЩЕ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНО
ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

План відкритого уроку на тему
«Шкідливий вплив вживання алкоголю
на організм людини».
(отруєння нейротропними речовинами)

Підготувала
викладач вищої категорії
Поспелова Л.І.

Ужгород-20__р.

Дата _____

Урок № 61
«Той, хто володіє собою, завойовує міта»
Соломон

ПЛАН УРОКУ

Тема уроку : шкідливий вплив вживання алкоголю на організм людини (отруєння нейротропними речовинами).

Навчальна мета: дати класифікацію нейротропних речовин.

Узагальнити та систематизувати знання здобувачів освіти про негативний вплив алкоголю на організм людини, на психіку.

Використовувати набуті знання з біології, з основ медичних знань, з історії, права, розглянути шкідливий вплив алкоголю.

Вияснити зміни, що відбуваються під його впливом.

Зробити висновок – чи є алкоголь продуктом харчування, ліками або отрутою. Замислитись над чіткістю висловлювань з літературних джерел.

Розвиваюча мета: розвивати логіку мислення, застосовуючи знання здобуті на уроках природничих дисциплін.

Виховна мета: виховувати цікавість до предмету, теми.

Прививати негативне ставлення до вживання алкогольних напоїв, наркотичних речовин та енергетиків, відповідальність за своє здоров'я, за наслідки неадекватної поведінки під впливом нейротропних речовин.

Формувати стійкі переконання важливості дотримання моральних норм.

Методична мета: вдосконалювати методику проведення уроку із зміненою формою організації.

Застосовувати презентацію і демонстрацію кінофільму для більш глибокого розкриття теми.

Заохочувати здобувачів освіти до бесіди, висловлювати власні думки, критично відноситися до предмету розмови.

Активізувати роботу в нестандартних умовах.

Тип уроку: 1) за дидактичною метою:

- а) урок засвоєння нових знань;
- б) урок використання набутих знань.

2) за способом проведення:

- урок з випереджувальними завданнями для здобувачів освіти;
- поетапне розкриття теми за допомогою здобувачів освіти;
- засвоєння нових знань методом запитання-відповідь.

Метод навчання: бесіда, елементи гри.

Урок пошуковий, дискусійний, дослідницький.

Форма навчання: випереджувальні завдання.

Індивідуальна робота учнів.

Слайд-презентація.

Між предметні зв'язки: з історією, географією, біологією, правознавством, медичною підготовкою, літературою, з ОП і БЖД, правилами дорожнього руху.

Технічне забезпечення: ноутбук, мультимедійний проектор, екран.

Матеріали: штатив, пробірки.

Вата, медичний шприц.

Настоянка валеріани, глоду, розчин йоду, корвалол, таблетки

«Кодтерпін» (кодеїн), цитрамон (кофеїн).

Демонстрація: медичні лікувальні препарати.

Нові поняття і терміни: нейротропні отрути, алкоголізм, «біла лихоманка», зсідання білка (денатурація), алкотестер, проміле, соматичні розлади.

Перелік знань і умінь за рівнем стандарту: здобувач освіти висловлює судження про згубну дію нейротропних речовин на організм людини.

Здобувач освіти пояснює різносторонність наслідків вживання алкогольних напоїв.

Очікувані результати: поєднання знань з матеріалів тем різних загальноосвітніх дисциплін на одному уроці.

Література: М.І. Міненко, Захист Вітчизни «Основи медичних знань» (збірка, підручники – Харків, 2011;

І.С. Зозуля, В.І. Борова, А.В. Вершигода, О.В. Іващенко, Ю.І. Марков, В.В. Орел, Практичні навички з медицини невідкладних станів – Київ, 2008;

Н.І. Швець, А.В. Придаєв, Т.М. Бенца, Невідкладні стани в клініці внутрішньої медицини – Київ 2015.

Матеріали з інтернету.

Перебіг уроку:

I Організаційна частина

Привітання, перевірка підготовленості здобувачів освіти до уроку.

Повідомлення чергового про відсутність здобувачів освіти на уроці, заповнення журналу.

Створення робочої атмосфери на уроці.

II Актуалізація опорних знань

Актуалізація опорних знань проводиться в мінімальній об'ємі. Вона узгоджує зв'язок між інформацією попередньої теми і осмисленням і засвоєнням здобувачами освіти знань по новій темі.

Здобувачі освіти відповідають на поставленні запитання викладача.

1. Дайте визначення функціональних отрут.
2. Які отрути є нейротропними?
3. Як класифікують нейротропні речовини?
4. Чи відоме вам поняття «спирт»?
5. Чи знайомі вам деякі представники спиртів, з якими ви зустрічалися в своєму житті?
6. Назвіть фізичні властивості спирту.
7. На яку властивість спиртів необхідно особливо акцентувати?
8. Як впливає алкоголь на організм людини?

III Мотивація навчальної діяльності

Викладач повідомляє, що слова «спирт», «алкоголь» є наріжним каменем у вивченні нової теми. Необхідно згадати всі ті знання, які засвоїли здобувачі освіти при вивченні програмних тем загальноосвітніх дисциплін.

IV Оголошення теми, мети, завдань уроку

Викладач знайомить здобувачів освіти з темою уроку, яка записується на дошці і в конспект.

Чітко називається мета і завдання уроку, над якими працюватиме група разом з викладачем на протязі всього року.

Викладач звертається до здобувачів освіти.

Пригадайте, чи говорили ви на уроках біології про шкідливий вплив алкогольних напоїв на організм людини?

Чи згадували на уроках ПДР правила дорожнього руху для водіїв, які кермують автомобілем в нетверезому стані? Які юридичні наслідки це має?

А на уроках хімії ви говорили про виробництво спирту із харчових продуктів із часів фараонових пірамід.

Відповіді на ці запитання викладач хоче почути від здобувачів освіти, базуючись на їх знаннях, логіці мислення, на підготовлених випереджувальних завданнях.

Застосовуючи диференційований підхід, викладач планує заохочувати до відповіді не тільки сильних, але і слабких здобувачів освіти.

На протязі уроку викладач спрямовуватиме здобувачів освіти до відповідей і знайомитиме з невідомою інформацією. В підсумку вони, по можливості, робитимуть висновки.

Слайд- презентація і демонстрація кіноуривків допоможе в розкритті теми уроку.

V Вивчення нового матеріалу

Розгляд нового матеріалу відбувається за наступним планом.

План уроку

1. Класифікація нейротропних речовин:
 - а) ті, що пригнічують центральну нервову систему (ЦНС):
 - спирт, хлороформ, ефір;
 - снодійні лікарські засоби (фенобарбітал);
 - транквілізатори (сібазон, еленіум);
 - б) ті, що збуджують ЦНС – судомні отрути (стрихнін, цикутотоксин);
 - в) ті, що діють на периферійну НС (кураре, ботулотоксин).
2. Дія спирту на організм людини (біологічний вплив).
3. Ознайомлення з випереджувальними завданнями, які підготували здобувачі освіти:
 - а) історичні відомості;
 - б) повідомлення лікаря-нарколога;
 - в) інформація соціолога;
 - г) думка правозахисних органів;
 - д) рекомендації психолога.
4. Народна творчість щодо вживання людиною алкогольних напоїв:
 - а) викладач і здобувачі освіти наводять приклади прислів'їв і коротко розшифровують їх зміст;
 - б) зачитуються анекдоти;
5. Висловлювання відомих людей: думки і афоризми.
6. Демонстрація уривків з навчально-виховних фільмів.
7. Приклади позитивного впливу спирту на організм людини.

VI Осмислення нових знань, умінь

Чітке усвідомлення мети і завдань уроку, поетапне опрацювання матеріалу призводить до запланованого результату спільної діяльності здобувачів освіти і викладача.

Здобувачі освіти роблять висновки, які зміни відбуваються людини під впливом алкоголю:

- а) зміна зовнішнього вигляду;
- б) погіршення поведінки;
- в) руйнування інтелекту;
- г) соціальна небезпечність людини під впливом алкогольних напоїв;
- д) зміна духовних інтересів в негативний бік;
- е) розумова деградація особистості.

VII Закріплення і узагальнення матеріалу

1. «Хвилина відвертості» - відповіді за бажанням.

Здобувачі освіти відповідають на запитання:

з ким і в якій ситуації ти вперше спробувала алкогольний напій?

2. Гра «Формула здоров'я».

У чисельнику записуються фактори, що сприяють збереженню і зміцненню здоров'я, а в знаменнику – фактори, шкідливі для здоров'я.

В підсумку гри робиться висновок:

- чим більше факторів буде у чисельнику та менше у знаменнику, тим здоровіша буде людина.

VIII Підведення підсумків уроку. Коментар оцінок

Викладач враховує роботу активність здобувачів освіти на протязі 45 хв. за допомогою листка оцінювання. На ньому сумуються бали за повторення попередньої теми, за випереджувальні завдання, доповнення, виправлення. Дублікат листка оцінювань знаходиться у сильного здобувача освіти. Напротязі уроку він, паралельно з викладачем оцінює одногрупників.

Оцінки виставляються і коментуються.

IX Інструктаж щодо виконання домашнього завдання

Домашнє завдання по новій темі відсутньо, так як на уроці працювала більша частина групи.

Урок закінчується крилатою фразою:

«Люди впускають ворога в свій рот, а він запозичує їх мозок»

У.Шекспір

1. Історичні відомості

Слово «алкоголь» має арабське походження і означає «щось ефірне». Ще у VIII ст. араби вміли одержувати більш міцні спиртові напої ніж вино. Вони і використовували його в медичних цілях. Спиртове бродіння глюкози стало можливим після винайдення кераміки, тобто VI тисяч років до нашої ери стало можливим виготовлення спирту. Деякі народи, такі як мешканці полярних країн, туземці Вогняної землі, або аборигени Австралії познайомились із цим напоєм з приходом Європейців. Смак вина був знайомий римлянам і грекам, але воно обов'язково розбавлялося водою. Йому присвячувались свята, на яких панувало самозабуття, веселість і сміх. Але чи насправді так весело людям які знайомі з алкоголем. Зовсім ні. Недарма алкоголь називають зеленим змієм. Він, як те страховище, яке має страшну владу над людьми, а особливо над дітьми і підлітками. Страхіття, яке своїми сітями окутує всіх, хто піддався спокусі.

2. Пояснення біологічного впливу алкоголю на організм людини

Вжитий алкоголь з кров'ю розноситься до всіх органів тіла і торкається всіх його клітин. Як розчинник жирів, алкоголь руйнує речовини на поверхні клітини. Це відкриває йому вільний доступ у середину клітини. Там він вбирає в себе частину води і згортає білки. В наслідок цього відмирає клітина, затримується і порушується робота органів. Алкоголь діє як наркоз, у першу чергу на мозок, який управляє функціями організму.

Всі почуття зір, слух, смак – піддають під наркотичну дію алкоголю. Він паралізує тіло. Тому людина в стані сп'яніння не може рухатися прямо, чи провести пряму лінію, або взагалі не тримається на ногах. Внутрішні органи можуть бути настільки паралізованими, що викликають смерть. Алкоголь не є ні продуктом харчування, ні ліками. Він знижує здатність організму чинити опір хворобам. Для одужання необхідно значно більше часу. Рани, порізи заживають повільніше, більше інфікуються. Алкоголіки погано переносять наркоз під час операцій.

3. Повідомлення лікаря-нарколога

Спиртні напої, які містять 7-10,-15-18-40% спирту негативно впливають на організм людини. Чистий спирт 96% - є чистою отрутою. 60-70% розчин, який застосовують для протирання шкір для уколів, капельниць пригнічує життя мікроорганізмів, руйнуючи їх частково чи вбиваючи повністю. Коли концентрація розчину більша 20%, організм зневоднюється, губить воду, а білки згортаються. Найбільш страждають від алкоголю нервові клітини і печінка. Випитий алкоголь дуже швидко засвоюється організмом через шлунок і кишковик. Процес переходу алкоголю в кров триває 45-50 хвилин. Перша доза

попадає в кров уже через декілька хвилин після ковтка. Смертельна доза чистого спирту залежить від маси тіла: для грудних дітей 5-15 гр. – це кофейна або столова ложка;

- для дітей 50-100 гр.
- для дорослих 200-500 гр.

Руйнуючи нервові клітини, вживання алкоголю призводить до психічних захворювань, епілепсій, білої горячки. Руйнує клітини печінки, виключаючи її цезор. Сприяє появі злоякісних пухлин в шлунку, кишковику. Відмирають клітини мозку, серцевого м'яза, і ще багато інших хвороб.

4. Інформація Соціолога

П'яна людина подібна до автомобіля без гальм. Алкоголь виводить з ладу розум, мислення. Людина не в змозі керувати собою. Вона говорить і робить те, за що буде соромно в тверезому стані. П'яниця записує так звані «вірші», а на тверезу голову не може знайти в них слухної думки. Це відбувається тому, що вищі центри головного мозку паралізовані алкоголем і людина діє під впливом тваринних інстинктів. У п'яної людини відсутній самоконтроль, який є найвищою владою кожної людини. Випивший думає, що ніби він під впливом келиха горілки набрався нових сил. Коли наркотична дія алкоголю проходить, він відчуває втому, життя здається важким, настрій пригнічений. У такому стані людина шукає нового наркозу, як наркоман нової дози морфію. Деякі люди переконані, що алкоголь корисний для здоров'я, радять пити вино для апетиту, а пиво – для збільшення ваги. Такі поради не правильні і шкідливі і ні до чого хорошого не приводять.

5. Думка правозахисних органів

Значна частина злочинів, правопорушень, дорожньо-транспортних пригод скоюється громадянами в стані алкогольного сп'яніння. Більшість пожеж виникає в зв'язку з використанням відкритого вогню та електроприладів громадянами в нетверезому стані. Більшість травм в побуті й на підприємстві трапляється з особами, які зловживають алкогольними напоями. Але за всі скоєні злочини громадяни несуть відповідальність. Наприклад, за появу в громадських місцях людей у п'яному вигляді, що ображає людську гідність і мораль, - згідно зі статтею 178 Адміністративного кодексу України. Також передбачена відповідальність громадян за появу в нетверезому стані на робочому місці, згідно зі статтею 179 Адміністративного кодексу України. Несуть відповідальність і громадяни, які займаються самогоніварінням як для власних потреб, так і з метою збуту. Стан алкогольного сп'яніння не тільки не пом'якшує, а навпаки, обтяжує вину злочинів. П'яний за кермом автомобіля – потенційний злочинець.

6. Рекомендації психолога

Алкоголь сприяє психічний розлад. П'яниця запрограмований не на пошук продуктів харчування, а повтор слідкуючої дози спиртного. Для алкоголіків характерним є

обмежене коло інтересів і дій. П'яниці грубі і жорстокі у сім'ї, брехливі, не тримають даного ними слова.

Алкоголіки, як і наркомани люблять все. Вони деградують: гублять роботу, кваліфікацію; від них відмовляється їхня сім'я. Вони «пропивають» машини, дачі, квартири і вештаються бомжами – грязними, немитими, пропахлими спиртним. А як все добре, починалося: бадьорий настрій, цікавість, розкутість, маса друзів. Але це тривало не довго. Алкоголь зробив з людини гіркою п'яницю, який живе тільки однією думкою – прийняти наступну дозу. Зникла воля, впевненість у своїх силах. Необхідно прикласти багато зусиль для боротьби із хворобою. Необхідно, по-перше признати те, що являється алкоголіком, а потім із бажанням піти в лікарню на стаціонарне лікування. Тільки велика воля призведе до позитивних результатів.

II. Народна творчість щодо вживання алкоголю.

6. Анекдоти

Розмова 2-х курортників:

- Пішли, друже, вип'ємо по рюмочці;
- Не можу;
- Це чому ж?
- По трьох причинах: водка дуже шкідлива для здоров'я, по-друге – можуть відрахувати із санаторія, а по-третє – я вже і так випив.

Літня дама на підпитку довго вибирає плаття. На кінець вона просить у продавця:

- Он те, що з полосками;
- Мадам, горизонтальні лінії додають вам повноти;
- Та ви що думаєте, що я їсти це плаття буду.

Петров прийшов на зустріч з перев'язаною рукою. Приятель запитує, що трапилось:

- Вчора добряче випив.
- І що, подрався?
- Та ні. За закускою поліз у мишохапавку.

Діалог в приймальні лікаря.

Пацієнт:

- Невже дійсно шкідливо випити рюмочку перед їжею.
- Та що ви, але не їжте дуже часто.

Жінка повернулася із відрядження і побачила в кухні багато пустих пляшок.

- звідки вони взялися? – запитує вона.
- сам дивуюсь! Я жодного разу не купляв пустих пляшок.

У магазині парфумів двоє звертаються до продавця:

- нам два «Тройний одеколон» і один «Ландиш».
- брали б вже три «Тройних».
- що ви, з нами дама.

7. Прислів'я

1. Пити до дна – не бачити добра.
2. П'яний та розумний – тверезний – дурень дурнем.
3. П'яний та глупий – всі його б'ють.
4. П'яному море по коліно.
5. У п'яного – промови, у тверезого – думка.
6. П'янство – ремеслу не товариш.
7. Пиво варити – очі закурити.
8. П'яному в очах завжди подвоюється.
9. П'яний скаче, а проспиться – плаче.

8. Відомі висловлювання

1. Сп'яніння – це добровільне сходження з розуму.

Аристотель

2. Споживання спиртного перетворює в скотину і звіра людну.

Федір Достоєвський.

3. Ест Федька с водкой редьку, ест водка с редькою Федьку.

байкар – Іван Крилов

4. Вино - зрадник.

Арабська мудрість

5. П'янство – це двері, які відкривають вхід до заборонених речей.

Східна мудрість

6. Люди впускають ворога в свій рот, а він запозичує їх мозок.

Уільям Шекспір.